

Miljödepartementet
Dnr: M2020/00166/KI

Yttrande - SOU 2020:4 Vägen till en klimatpositiv framtid

Eskilstuna kommun bedömer utredningens strategier, principer och förslag till åtgärder som relevanta och bra. Att detta arbete prioriteras och att föreslagna åtgärder implementeras och genomförs snarast är av stor vikt.

Eskilstuna kommun anser att det generellt är positivt att Sverige visar vägen och tar ansvaret för denna långsiktiga process. Det är viktigt att snabbt påbörja det som vi vet behöver göras då det ofta är långsiktiga processer.

Arbetet med Eskilstunas nya Klimatplan pågår och även här kommer kolbindande åtgärder vara viktiga för att kunna uppfylla klimatmålen till 2045. Att en nationell strategi tas fram är därmed positivt då tillgång till kunskapsstöd, ekonomiska stöd, lokala data samt struktur och beräkningar troligtvis ökar.

Många av de åtgärder som föreslås kommer troligtvis vara aktuella i vårt lokala klimatplansarbete. Bio-CCS, produktion och användning av biokol, förändrade jord- och skogsbruksmetoder, återvätning av utdikade marker är några åtgärder som föreslås. Ett ökat trähusbyggande och andra substitutionsåtgärder är viktiga åtgärder för många kommuner, dessa nämns i utredningen men fokus ligger på åtgärder som binder kol i ett ännu längre tidsperspektiv.

När uppdrag och åtgärder konkretiseras och genomförs utifrån utredningens förslag är av största vikt att helhetsperspektivet inte tappas, vi kan inte lösa ett problem i taget. Ett exempel där helhetsperspektiv kan lyftas fram bättre är åtgärder kring jordbruk. Inom skogsbruk har målkonflikterna lyfts fram bättre.

I Eskilstuna kommun är livsmedelsproduktionen en viktig fråga. Jordbrukssektorn är stor i Eskilstuna och under flera år har ett arbete med resiliens inom livsmedelsproduktion pågått ihop med Stockholm resilience center och lokala aktörer. Livsmedelssäkerhet, vikten av biologisk mångfald och hållbara cirkulära brukningsmetoder, långa tidsperspektiv vid planering och medvetenhet om risker är några områden som har varit centrala i arbetet. Här behöver utredningen förbättras alternativt beaktas bättre vid utformningen av åtgärder. Regenerativa jordbruksmetoder. Till exempel behöver stöden utformas så att de bättre stöder livsmedelsstrategins mål om ökad och hållbar produktion av livsmedel där samtliga miljömål uppnås. En samordning med livsmedelsstrategins mål och vision behövs,

inte bara titta på trend bakåt. Att Agroforestry lyfts fram är bra, men även fler regenerativa jordbruksmetoder med hög kolbindning bör inkluderas.

Att utredningen tar upp permanent överföring av framför allt skogsmark och jordbruksmark till bebyggd mark vilket kan leda till stora utsläpp av växthusgaser och förlorad kolsänka är mycket bra och här behövs både ytterligare utredning som nämns, samt ytterligare vägledning till kommuner om minimering av utebliven kolbindning i samband med exploatering. Påverkan på Eskilstuna kommun i rollen som markägare bedöms vara låg eller i positiv riktning.

Kommuner behöver generellt bättre lokala data, nyckeltal samt stöd och underlag från staten inom det område som utredningen omfattar till exempel för återvätning av marker. Att detta lyfts fram i utredningen är positivt och utredningen i sig utgör en bra kunskapssammanställning.

Att det finns ekonomiska incitament att införa ny teknik är avgörande för genomförandet av föreslagna åtgärder. Till exempel behöver stöd för biokolsanläggningar säkerställas om denna åtgärd ska vara genomförbar på lokal nivå.

Eskilstuna kommun anser att förslagen kring Energimyndighetens utökade uppdrag gällande CCS är positivt. Det är även positivt att den som bidrar till negativa utsläpp genom Bio-CCS får betalt för den nytta som då genereras. Det är viktigt att kommuner involveras i Energimyndighetens arbete med att ta fram ett upphandlingsförfarande.

Eskilstuna Energi och Miljö har i uppdrag att utreda framtida ersättningsinvestering för biobränsleeldad hetvattenpanna/värmeverk (KVV2). Eftersom utredningens första del fokuserar på behov av utbyggnad, val av teknik kommer först i en senare fas, så bedöms inte förslagen i SOU2020:4 ha någon direkt påverkan i nuläget men utvecklingen behöver följas.

Kommunstyrelsen

Svar på remiss SOU 2020:4 Vägen till en klimatpositiv framtid

Förslag till beslut

Yttrande daterat den 7 maj 2020 över *Statens offentliga utredning 2020:4 Vägen till en klimatpositiv framtid*, antas.

Ärendebeskrivning

Miljödepartementet har den 19 februari 2020 översänt remissen Vägen till en klimatpositiv framtid (SOU 2020:4) för yttrande senast den 20 maj. Ärendet har beretts av kommunledningskontoret med stöd av Eskilstuna Energi och miljö.

Enligt Sveriges klimatmål ska Nettonollutsläpp uppnås senast år 2045 och därefter ska Sverige ha nettonegativa utsläpp. Minst 85% av målet ska uppnås genom utsläppsminskningar men vissa utsläpp (max 10,7 Mton) till exempel inom jordbruk, förbränning av biobränslen och avfall samt industriprocesser kommer att vara svåra eller väldigt dyra att åtgärda och kompletterande kolbindande åtgärder behövs därför för att nå målet. Kompletterande åtgärder ersätter inte behovet av en omfattande samhällsomställning och stora utsläppsminskningar, utan är ett komplement.

Utredningen föreslår en strategi, principer och mål för dessa kompletterande åtgärder, samt en handlingsplan för att nå målen. Även fyra författningsförslag föreslås i utredningen. Handlingsplanen innehåller 52 åtgärdsförslag som kan genomföras i närtid och är indelade i tre områden

- LULUCF (utsläpp från markanvändning)
- Bio-CCS (Biogen Carbon Capture and Storage)
- Övriga åtgärder (t ex biokol, DACCS-Direct AirCCS)

Arbetet med Eskilstunas nya Klimatplan pågår och även här kommer kolbindande åtgärder vara viktiga för att kunna uppfylla klimatmålen till 2045. Att en nationell strategi tas fram är därmed positivt då tillgång till kunskapsstöd, ekonomiska stöd, lokala data samt struktur och beräkningar troligtvis ökar. Många av de åtgärder som föreslås kommer troligtvis vara aktuella i vårt lokala klimatplansarbete. Bio-CCS, produktion och användning av biokol, förändrade jord- och skogsbruksmetoder, återvätning av utdikade marker är några åtgärder som föreslås. Ett centrum för CCS/Bio-CCS föreslås som en del av Energimyndighetens verksamhet. Energimyndigheten föreslås också som samordningsansvarig myndighet med

förtydligat uppdrag på området Bio-CCS samt ansvarig myndighet för de styrmedel som föreslås för att stödja 3-5 st fullskaliga Bio-CCS projekt i Sverige Här nämns en så kallad omvänd auktionering för utsläppsreduktionen, det innebär att den som skapar negativa utsläpp genom Bio-CCS får betalt för den nytta som genereras. Tekniken för CCS är samma som för Bio-CCS och är i dagsläget förknippat med såväl affärsmässiga risker som tekniska, juridiska och politiska risker. Utredningens syfte är att minska dessa. Sverige har i dag ett sjuttioal anläggningar som släpper ut mer än 100 000 ton biogent koldioxid per år varav ESEM:s kraftvärmeverk är en av dessa.

Eskilstuna kommun anser att utredningens strategier, principer och förslag till åtgärder generellt är relevanta och bra. Att åtgärder och förslag verkligen genomförs i snabb takt är avgörande för att klimatmålen ska kunna nås då många av åtgärderna har långa ledtider. Livsmedelsstrategins mål samt att resiliens, biologisk mångfald och krisberedskap tas i beaktande vid utformningen av stöden är synpunkter som lyfts fram i yttrandet.

Bakgrund

För att minska växthusgasutsläppen med minst 85 procent behöver i stort sett all användning av fossila bränslen upphöra samtidigt som utsläppen från industriprocesser når nivåer nära noll, bland annat genom att användningen av fossila insatsvaror fasas ut och genom att CCS-teknik tillämpas i branscher som till exempel cementproduktion, där fossila koldioxidutsläpp annars inte kan undvikas. Användningen av energi och material måste effektiviseras kraftfullt och utsläppen från eltillförsel behöver nå nollnivåer samtidigt som elanvändningen ökar i industrin och transportsektorn.

Utredningen menar att få länder har kommit lika långt i sina förberedelser för att åstadkomma negativa nettoutsläpp som Sverige, och att det finns tungt vägande skäl för att snabbt genomföra de åtgärder som krävs för att skapa förutsättningar för nettonegativa utsläpp. Många av åtgärderna kommer att ge effekt först på längre sikt och därför är det viktigt att påbörja arbetet snabbt. Sveriges roll och trovärdighet som föregångsland inom klimatfrågan lyfts också fram.

Konsekvenser för hållbar utveckling och en effektiv organisation

Förslaget till nationell strategi bedöms enbart ha positiva effekter för Eskilstunas mål inom hållbar utveckling och effektiv organisation.

KOMMUNLEDNINGSKONTORET

Tommy Malm
Kommundirektör

Kristina Birath
Miljö- och samhällsbyggnadsdirektör

Beslutet skickas till:
Miljödepartementet

Ordförandebeslut i brådskande ärende - Svar på remiss SOU 2020:4 Vägen till en klimatpositiv framtid

Beslut

Yttrande daterat den 7 maj 2020 över *Statens offentliga utredning 2020:4 Vägen till en klimatpositiv framtid*, antas.

Ärendebeskrivning

Miljödepartementet har den 19 februari 2020 översänt remissen Vägen till en klimatpositiv framtid (SOU 2020:4) för yttrande senast den 20 maj. Ärendet har beretts av kommunledningskontoret med stöd av Eskilstuna Energi och miljö AB.

Enligt Sveriges klimatmål ska Nettonollutsläpp uppnås senast år 2045 och därefter ska Sverige ha nettonegativa utsläpp. Minst 85 procent av målet ska uppnås genom utsläppsminskningar men vissa utsläpp (max 10,7 Mton) till exempel inom jordbruk, förbränning av biobränslen och avfall samt industriprocesser kommer att vara svåra eller väldigt dyra att åtgärda och kompletterande kolbindande åtgärder behövs därför för att nå målet. Kompletterande åtgärder ersätter inte behovet av en omfattande samhällsomställning och stora utsläppsminskningar, utan är ett komplement.

Utredningen föreslår en strategi, principer och mål för dessa kompletterande åtgärder, samt en handlingsplan för att nå målen. Även fyra författningsförslag föreslås i utredningen. Handlingsplanen innehåller 52 åtgärdsförslag som kan genomföras i närtid och är indelade i tre områden

- LULUCF (utsläpp från markanvändning)
- Bio-CCS (Biogen Carbon Capture and Storage)
- Övriga åtgärder (t ex biokol, DACCS-Direct AirCCS)

Arbetet med Eskilstunas nya Klimatplan pågår och även här kommer kolbindande åtgärder vara viktiga för att kunna uppfylla klimatmålen till 2045. Att en nationell strategi tas fram är därmed positivt då tillgång till kunskapsstöd, ekonomiska stöd, lokala data samt struktur och beräkningar troligtvis ökar. Många av de åtgärder som föreslås kommer troligtvis vara aktuella i vårt lokala klimatplansarbete. Bio-CCS, produktion och användning av biokol, förändrade jord- och skogsbruksmetoder, återvätning av utdikade marker är några åtgärder som föreslås. Ett centrum för

CCS/Bio-CCS föreslås som en del av Energimyndighetens verksamhet. Energimyndigheten föreslås också som samordningsansvarig myndighet med förtydligat uppdrag på området Bio-CCS samt ansvarig myndighet för de styrmedel som föreslås för att stödja 3-5 stycken fullskaliga Bio-CCS projekt i Sverige. Här nämns en så kallad omvänd auktionering för utsläppsreduktionen, det innebär att den som skapar negativa utsläpp genom Bio-CCS får betalt för den nytta som genereras. Tekniken för CCS är samma som för Bio-CCS och är i dagsläget förknippat med såväl affärsmässiga risker som tekniska, juridiska och politiska risker. Utredningens syfte är att minska dessa. Sverige har i dag ett sjuttiotal anläggningar som släpper ut mer än 100 000 ton biogent koldioxid per år varav Eskilstuna Energi och miljö ABs kraftvärmeverk är en av dessa.

Kommunledningskontoret har skrivit fram ett yttrande, daterad den 7 maj 2020. Av yttrandet framgår bland annat att Eskilstuna kommun anser att utredningens strategier, principer och förslag till åtgärder generellt är relevanta och bra. Att åtgärder och förslag verkligen genomförs i snabb takt är avgörande för att klimatmålen ska kunna nås då många av åtgärderna har långa ledtider. Livsmedelsstrategins mål samt att resiliens, biologisk mångfald och krisberedskap tas i beaktande vid utformningen av stöden är synpunkter som lyfts fram i yttrandet.

Beslutet har fattats med stöd av punkt 1.1 i kommunstyrelsens delegationsordning.

KOMMUNSTYRELSEN

Jimmy Jansson
Ordförande

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen, kommunledningskontoret, miljö- och samhällsbyggnad
Miljödepartementet